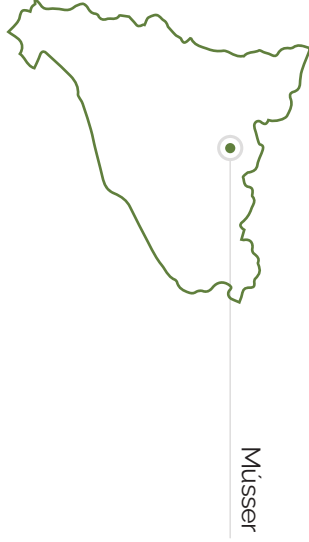

Desplega la pàgina per veure tota la informació sobre l'espècie
Sembra, Cultiu, Recol·lecció, Cronograma, Recomanacions de consum,
Perfil sensorial, i Composició nutricional entre d'altres.

Aquesta varietat ha estat conservada fins a dia d'avui gràcies al *Instituto de Conservación y Mejora de la Agrodiversidad Valenciana*, en la seva qualitat de banc de germoplasma associat al *Centro de Recursos Fitogenéticos y Agricultura Sostenible*. És originària de Músser.

DE MÚSSER
ENÇIAM
DE MÚSSER
ENÇIAM
DE MÚSSER
ENÇIAM

Músser

0,2 - 0,3 cm. Forma de gota allargada i aplanada.

Mida i forma de la llavor

5 - 25 °C

3 - 10 dies

veure el sobret

Germminació

La germinació és fàcil i ràpida. Es pot produir en un ampli ventall de temperatures.

Enciam de Músser

Lactuca sativa

Des del **Collectiu Eixarcolant** treballam per a la recuperació i divulgació de les plantes silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals. Els coneixements i els usos associats a aquestes plantes i varietats són cabdals per **desenvolupar un model de producció, distribució i consum d'aliments més sostenible i accessible a tothom**. Un model basat en la proximitat i en la qualitat, que dignifiqui la feina de les agricultores i els agricultors i que ajudi a mantenir la diversitat dels paisatges que ens envolten.

La col·lecció de llavors del Cadí-Moixeró és el resultat d'un projecte de prospecció etnobotànica, conservació de llavors i divulgació dels coneixements associats a aquestes espècies i varietats. S'ha realitzat amb el suport de la Generalitat de Catalunya, gràcies al **Parc Natural del Cadí-Moixeró** i en col·laboració amb **Llavors del Cadí, l'Associació de Varietats Locals del Cadí-Moixeró**.

www.eixarcolant.cat

Eixarcolant llavors

Col·lecció Cadí-Moixeró

Enciam de Músser

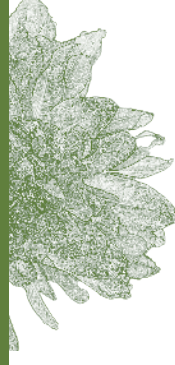

ENCIAM DE MÚSSER

"És un enciam més aviat fosquet, que fa la fulla llargueta i llisa. La mata fa un pamet dalçada, no sacabdella molt, i és bo, no és amarg."

Músser

Llavor d'Enciam de Músser
200 u. — **Lactuca sativa**

Es recomana conservar les llavors en un lloc fresc i sec, i protegides de la radiació solar directa.

Sembrar preferentment
abans de: des 2029

Varietat agrícola tradicional

Enciam de Músser

Lactuca sativa

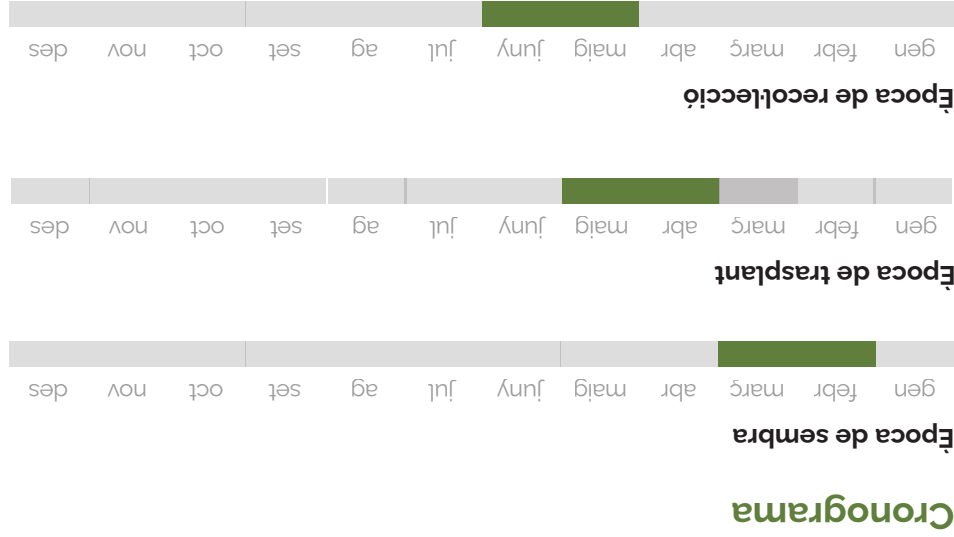

Part emprada: Fulles

Cultiu: Anual

Aquestes llavors han estat cultivades / recollides pel Collectiu Eixarcolant i l'Associació Llavors del Cadi, de forma totalment sostenible i respectuosa amb l'entorn.

La informació relativa a les condicions de cultiu i al cronograma s'ha elaborat considerant que el cultiu es desenvolupa en un clima de muntanya, propi del Pirineu.

Sembra i cultiu

Per plantar aquest enciam per primera vegada, és important fer el planter en condicions protegides (a recer del fred). Quan els enciams mesurin entre 5 i 10 cm, trasplantar-los a l'hort o a la torreta on es vulgui realitzar el cultiu. Després del primer any, i tal com s'ha fet tradicionalment, només cal deixar granar alguns dels enciams perquè les llavors es propaguin i germinin espontàniament l'any següent.

Profunditat

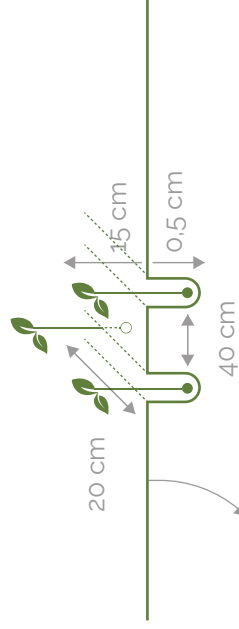
0,5 cm

Marc de plantació

20 cm entre plantes, 40 cm entre files.

Alçada

15 cm

Sòl

No és exigent pel que fa al tipus de sòl. És important que, abans de plantar-lo, es treballi bé la terra per fer-la més flonja. Tampoc és un cultiu exigent en nutrients, tot i que li agraden els sòls amb matèria orgànica. Si s'observa que no acaben de créixer, caldrà aportar compost en superfície.

Sistema de creixement i maneig

És un cultiu molt senzill i resistent al fred. És una varietat d'enciam que no es fa massa gran i es caracteritza per moltes fulles petites i allargades. Tot i que no és necessari lligar aquest enciam, es pot fer si es prefereix que l'interior sigui més tendre.

Exposició

Nutrients

Aigua

Recol·lecció i conservació

L'enciam és un cultiu ràpid, des de que es trasplanta el planter fins a la collita passa al voltant d'un mes i mig com a màxim. Per tal de poder-ne collir durant un període més llarg, s'acostumen a fer sembres esglaonades, aproximadament cada quinze dies. És un cultiu que s'espiga amb la calor. Per tant, si s'observa que comença a voler créixer en alçada, serà millor collir-lo —excepte si se'n vol obtenir llavor, que es deixarà que continui i completi el seu cicle—. Per collir l'enciam cal tallar-lo amb un ganivet des de la base.

Consum

Es tracta d'una varietat de textura cruixent i gust més aviat dolcet, que combina bé amb tot tipus d'ingredients. Tradicionalment sempre s'ha consumit en cru, com a ingredient principal o secundari d'amanides molt diverses.

Perfil sensorial

Enciam de fulles petites però molt cruixents, amb cos. Presenta un gust fins i tot dolç, i només es torna una mica amarg quan ja comença a espigar.

Composició nutricional

No es disposa de dades nutricionals d'aquesta varietat en concret. No obstant, en general es pot afirmar que els enciams presenten un baix contingut energètic degut a l'alta concentració d'aigua, en comparació amb els hidrats de carboni, proteïnes i greixos. Són una bona font de vitamina C i folats. També contenen petites quantitats de minerals (fòsfor, potassi, ferro i calci), flavonoides i fitoesterols.

ENÇIAM
DE MÚSSER
ENÇIAM
DE MÚSSER
ENÇIAM
DE MÚSSER